

VARIETATS DE BLAT TOU EN PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA Núm. 56

RESUM

Les darreres campanyes s'han avaluat varietats de blat tou d'hivern i primavera, en producció agrària ecològica, a les comarques interiors de Girona. Entre les que han mostrat els rendiments més elevats es pot fer menció d'ARTUR NICK, RGT TOCAYO, VALBONA, LG ANCIA, entre d'altres. Per contra, els potencials de producció més baixos s'han obtingut en les varietats i poblacions antigues XEIXA, MONTJUIC i FLORENCE AURORA. Els blats que han mostrat una major capacitat de competir amb les herbes han estat FLORENCE AURORA, MONTJUIC i XEIXA, que han presentat una elevada cobertura del sòl durant l'afillament i una planta més alta. Les varietats més susceptibles a la cendrosa han estat XEIXA, MONTEMAYOR, SANTAELLA i MONTUIC; mentre que, a rovell bru, RGT TOCAYO. Les que han mostrat un major pes hectolítric han estat REBELDE i LG MERCURIUS; mentre que, un contingut en proteïna més elevat MONTJUIC i XEIXA. Per altra banda, els blats tous LG ANCIA, RGT MIKELINO i FLORENCE AURORA es poden considerar millorants.

01. Introducció

En producció agrària ecològica (PAE) hi ha una major dificultat per accedir a les darreres innovacions en material vegetal. Malgrat això, al no utilitzar productes de síntesi química, les potencials aportacions de la genètica són encara més rellevants.

Molts dels resultats que es generen en les xarxes d'avaluació de varietats que es porten a terme en agricultura convencional són aplicables en PAE. Tot i això, l'assaig dels blats en parcel·les ecològiques aporta informació addicional que dona resposta a més reptes del cultiu. Entre aquesta es pot fer menció de la capacitat de les varietats de competir amb la flora adventícia, la susceptibilitat a les malalties foliars, etc.

L'objectiu principal és avaluar el potencial productiu, l'adaptació i la qualitat del nou material vegetal de blat tou en PAE.

02. Metodologia

Els assaigs s'han portat a terme a les comarques interiors de Girona, en una zona temperada (temperatura mitjana del mes d'abril compresa entre 11 i 13°C) i subhúmida (pluviometria anual entre 600 i 700 mm).

S'ha avaluat material vegetal de blat tou d'hivern i primavera, tant varietats modernes i antigues (FLORENCE AURORA), com algunes poblacions tradicionals (MONTJUIC i XEIXA). El disseny experimental ha estat de blocs a l'atzar amb quatre repeticions. La mida de la parcel·la experimental ha estat 9,6 m² (10 m de llarg per 1,2 m d'ample). S'han avaluat els següents paràmetres: naixença, capacitat de cobriment del sòl durant l'afillament, data d'espiga, malalties foliars, ajagut, altura de la planta, rendiment i paràmetres de qualitat del gra (humitat, pes hectolítric, contingut en proteïna i paràmetres alveogràfics). Les pràctiques culturals han estat les pròpies del cultiu del blat tou en PAE, en la zona on s'ha portat a terme l'assaig.

03. Resultats

03.01. Rendiment

En la Figura 1 es mostren els resultats productius de les varietats assajades durant 4, 3 i 2 anys.

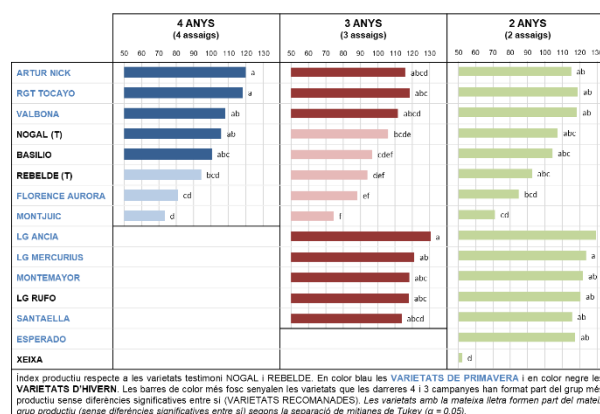

Figura 1. Resultats de producció de les varietats de blat tou assajades les darreres campanyes a les comarques interiors de Girona.

En 4 anys d'assaig es pot destacar el comportament d'ARTUR NICK, RGT TOCAYO, VALBONA, NOGAL i BASILIO. En tres anys també han mostrat una bona adaptació LG ANCIA, LG MERCURIUS, MONTEMAYOR, LG RUFO i SANTAELLA. En només dos anys es pot fer menció d'ESPERADO.

03.02. Capacitat de competir amb les herbes

Les varietats que cobreixen el sòl més ràpidament durant l'afillament (Figura 2) i que, a la vegada, tenen una major altura de la planta són moltes vegades les que competeixen més exitosament amb les herbes.

Les varietats i poblacions antigues FLORENCE AURORA, MONTJUIC i XEIXA serien les que potencialment es veurien menys afectades per la presència de flora arvense. Entre els blats moderns, BASILIO i FILON, han mostrat una menor capacitat competitiva front les herbes (Figura 3).

Figura 2. Infestació de margall a l'assaig de varietats de blat tou realitzat a Cervià de Ter (el Gironès), la campanya 2023-24.

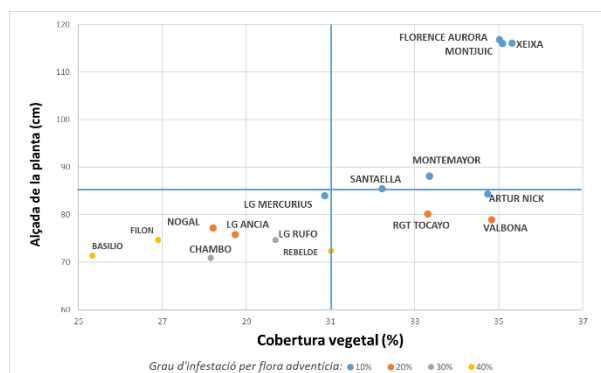

Figura 3. Relació entre la cobertura vegetal del sòl durant l'afillament i l'alçada de la planta després d'espigat de les varietats de blat tou assajades els darrers 3 anys, en Producció Agrària Ecològica, a les comarques interiors de Girona.

Les varietats i poblacions antigues normalment competeixen millor amb la flora adventícia

03.03. Data d'espigat

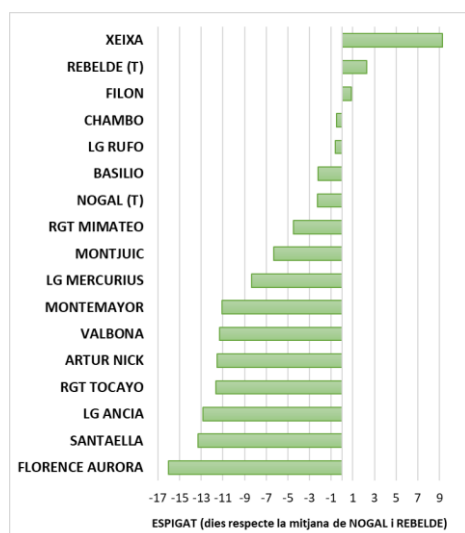

Figura 4. Diferència en els dies d'espigat de les varietats de blat tou assajades els darrers 3 anys, en Producció Agrària Ecològica a les comarques interiors de Girona.

A la Figura 4 es mostra l'espigat de les varietats de blat tou. Les més precoces han estat les de cicle primaveral FLORENCE AURORA, SANTAELLA, LG ANCIA, entre altres. Per contra, totes les més tardanes han estat hivernals, destacant XEIXA, REBELDE, FILON, etc..

03.04. Susceptibilitat a malalties foliars

Els blats que han mostrat una major susceptibilitat a la cendrosa han estat XEIXA, MONTEMAYOR, SANTAELLA, MONTJUIC i ARTUR NICK (Figura 5).

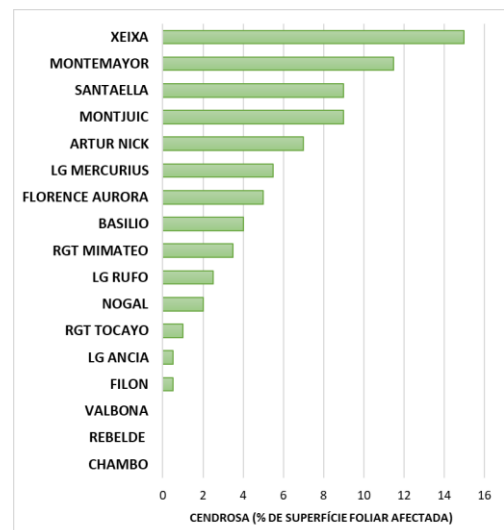

Figura 5. Susceptibilitat a cendrosa de les varietats de blat tou assajades les tres darreres campanyes en Producció Agrària Ecològica, a les comarques interiors de Girona.

Figura 6. Infecció severa de rovell bru en la varietat de blat tou RGT TOCAYO.

El rovell bru ha estat una malaltia que ha aparegut durant el període d'ompliment del gra. La varietat que ha mostrat una major susceptibilitat ha estat RGT TOCAYO (Figura 7). Entre les que han patit les infeccions menys severes es pot fer menció de BASILIO, RGT MIMATEO, LG ANCIA, NOGAL, VALBONA, entre d'altres.

RGT TOCAYO és molt susceptible al rovell bru.

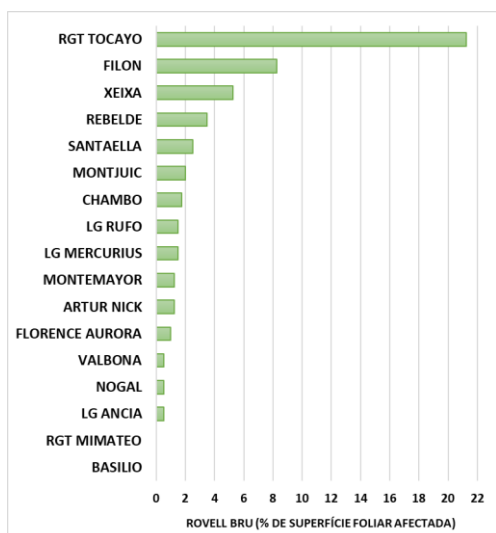

Figura 7. Susceptibilitat a rovell bru de les varietats de blat tou assajades les tres darreres campanyes en Producció Agrària Ecològica a les comarques interiors de Girona.

03.05. Qualitat del gra

Els pesos hectolítrics més elevats s'han obtingut amb REBELDE i LG MERCURIUS (Figura 8). Per contra, els valors més baixos s'han observat amb CHAMBO, FILON i RGT MIMATEO, tots ells blats hivernals.

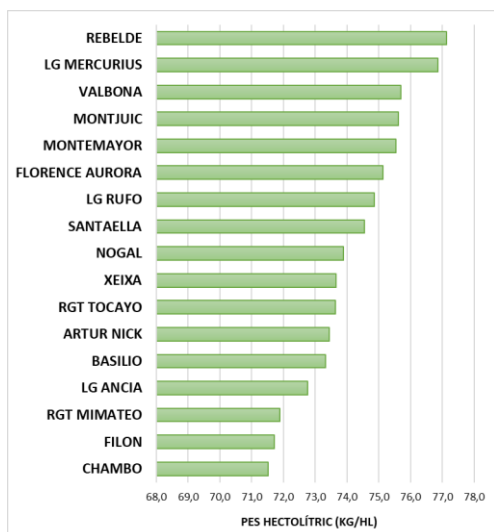

Figura 8. Pes hectolítric del gra de les varietats de blat tou assajades les tres darreres campanyes en Producció Agrària Ecològica a les comarques interiors de Girona.

Les varietats i poblacions antigues MONTJUIC, XEIXA i FLORENCE AURORA han estat les que han presentat un contingut en proteïna del gra més elevat, probablement com a conseqüència de la seva menor capacitat de producció (Figura 9). També han presentat uns valors elevats REBELDE, VALBONA, BASILIO i NOGAL.

Les varietats LG ANCIA, RGT MIKELINO i FLORENCE AURORA es poden considerar blats millorants.

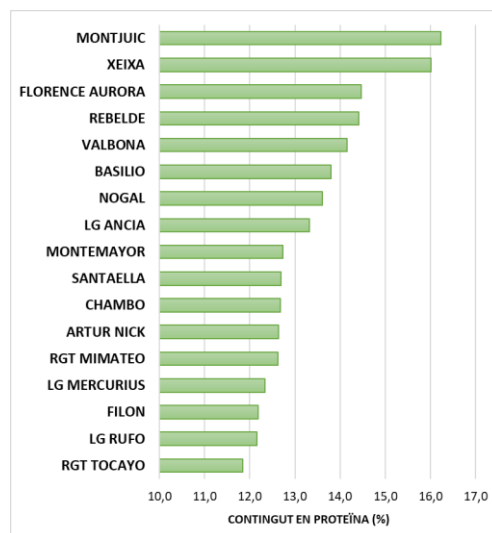

Figura 9. Contingut en proteïna del gra de les varietats de blat tou assajades les tres darreres campanyes en Producció Agrària Ecològica a les comarques interiors de Girona.

Entre els blats assajats, els que presenten uns paràmetres alveogràfics que els situa majoritàriament com a blats millorants han estat LG ANCIA, RGT MIKELINO, FLORENCE AURORA, etc. Entre els blats de força mitjana a elevada i equilibrats es pot fer menció de REBELDE, ROTA, NOGAL, BASILIO, etc.

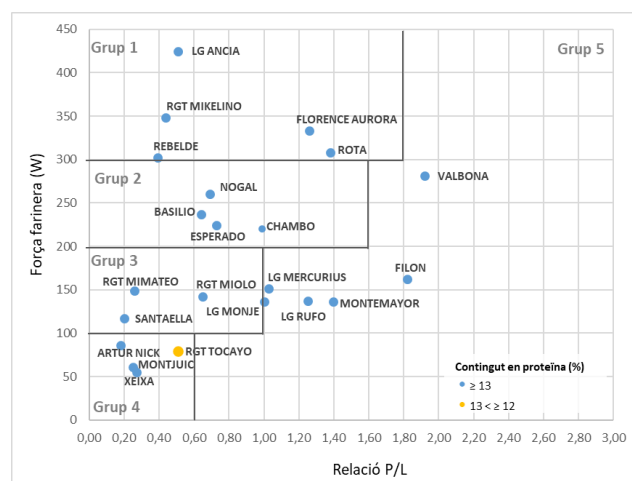

Figura 10. Qualitat farinera de les varietats de blat tou assajades durant la campanya 2023-24, en Producció Agrària Ecològica, a Cervià del Ter (el Gironès).

Figura 11. Assaig de varietats de blat tou en Producció Agrària Ecològica realitzat a Cervià de Ter (el Gironès), la campanya 2023-24.

Joan Serra Gironella
Roser Sayeras Oliveras
Maria Boix Paretas
Joan Fañé Bolibar
Judit Recacha Borrell

IRTA Programa de Cultius Extensius Sostenibles

*El projecte ha estat finançat pel Departament
d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
(DARPA) de la Generalitat de Catalunya*